

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

Tillæg nr. 3 til §12 Miljøgodkendelse af

Flemming Ville Jensen
Hedebyvej 4
6933 Kibæk

Afgørelsesdato: 12-10-2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-93-17

Registreringsblad

Dato for godkendelse:	12-10-2017
Ansøgningsskema nr.	99714 fra den 7. juni 2017, version 3
Fiktiv ansøgningsskema nr.	102499 fra den 29. februar 2012 version 2
CVR-nr.	26189020
CHR nr.	96831
Ejendomsnummer	6570908518
Ejer og adresse	Flemming Ville Jensen Hedebyvej 4 6933 Kibæk E-mail: minaogflemming@mail.dk
Matr. nr. (ejervlav)	1 fp, Nørrelandet, Sdr. Felding 1c, Nørrelandet, Sdr. Felding 1 ap, Gåsdal, Nr. Vium
Konsulent	Sagro v/ Helle Borum Birk Centerpark 24 7400 Herning E-mail: hbo@sagro.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Pernille Kjeldsen
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ HEDEBYVEJ 4, 6933 KIBÆK	6
DRIFT OG INDRETNING	6
ÅRSPRODUKTION	7
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI	7
UDARBEJDELSE AF MILJØLEDELSE	8
VILKÅR OMHANDLENDE ZINK	8
EGENKONTROLVILKÅR	8
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE	9
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	9
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	11
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	13
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	13
BIAKTIVITETER	13
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	13
NABOFORHOLD	15
PÅVIRKNING AF JORD	16
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	18
PÅVIRKNING AF NATUR	19
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.	25
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ	26
GENNEMGANG AF BAT FOR HEDEBYVEJ 4, KIBÆK	27
BAT – MANAGEMENT	27
BAT-MILJØLEDELSE	28
BAT – FODER	29
BAT – STALDINDRETNING	30
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI	31
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	32
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	33
SAMLET VURDERING AF BAT	34
OVERSIGT OVER BILAG	35

Indledning

Flemming Ville Jensen har søgt Herning Kommune om tillæg nr. 3 til § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af husdyrbruget, Hedebyvej 4, 6933 Kibæk vedrørende CHR nr. 96831 og CVR nr. 26179020

Der er den 3. februar 2009 meddelt en § 12 godkendelse til ejendommen (skema 2.872). I denne godkendelse blev der givet tilladelse til følgende dyrehold i eksisterende staldanlæg:

730 årssøer,
18.865 smågrise (8-30 kg)
590 slagtesvin (50-104 kg)

Den 9. juli 2012 blev det 1. tillæg meddelt (skema 30067), hvor, der blev givet tilladelse til en ny drægtighedsstald og en udvidelse af dyreholdet til:

780 årssøer
26.520 smågrise (7,3-30 kg)
390 slagtesvin (40 – 107 kg)
2 voksen årshest (300-500 kg)
1 voksen årshest (500-700 kg)

Den 26. juli 2013 blev tillæg nr. 2 meddelt (skema 51411), og her blev der givet tilladelse til opførelse af en klimastald til 9.750 stk. smågrise (7,3-30 kg). Der skete ingen ændring af dyreholdet i forbindelse med dette tillæg, men kun opførelse af klimastald.

Med dette tillæg nr. 3 til § 12 godkendelsen (skema 99714) ansøges der om udvidelse med 50 søer, 25 polte (40-107 kg) og 3.360 smågrise fra 7,3-30 kg. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger. Herudover ansøges om opførelse af en ny gyllebeholder på 2.500 m³ med teltoverdækning.

Endvidere ønskes vilkåret om gyllekøling i klimastald og farestald ophævet, mens gyllekølingen i løbe/drægtighedsstalden fastholdes. Vilkåret til foderkorrektioner ønske ligeledes ophævet.

Der søges om udvidelse fra 305,00 DE Svin til 332,04 DE Svin.

Nudrift årsproduktion:

780 årssøer
26.520 smågrise (7,3-30 kg)
390 slagtesvin (40 – 107 kg)
2 voksen årshest (300-500 kg)
1 voksen årshest (500-700 kg)

Ansøgt drift:

830 årssøer
29.880 smågrise (7,3-30 kg)
415 slagtesvin (40 – 107 kg)
2 voksen årshest (300-500 kg)
1 voksen årshest (500-700 kg)

Da ansøgningen er indsendt før 1. august 2017, behandles den efter § 12 i Husdyrloven gældende før 1. august 2017. Tillægget er udarbejdet af Herning Kommune.

Tillægget til miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg til gældende miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Hedebyvej 4, 6933 Kibæk, med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder staldegødningsopbevaringsanlæg og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

Der gøres endvidere opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af tillægget. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Det er desuden et krav at de opstillede vilkår bliver overholdt.

Vilkår for husdyrproduktion på Hedebyvej 4, 6933 Kibæk

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for tillæg nr. 3 fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i dette tillæg skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften (780 årssøer , 26.520 smågrise (7,3-30 kg), 390 slagtesvin (40 – 107 kg), 2 voksne årshest (300-500 kg), 1 voksen årshest (500-700 kg)).
2. Tillægget bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra datoen for meddelelse. Den del af tillægget, som ikke er udnyttet inden to år efter at tillæg er meddelt bortfalder.
3. Der skal på sydlige og østlige side af den nye gyllebeholder på 2.500 m³, etableres skærmende beplantning, se bilag 3
4. Med dette tillæg ophæves følgende vilkår:
Vilkår 5, 6, 12, 19, 31,, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 og 53 i miljøgodkendelse fra 2009

Vilkår 5,6,12,14,15,16,17,18,20,21,24 i 1. tillæg fra 2012

Vilkår 3 og 4 i 2. tillæg fra 2013

Beskrivelse af baggrund for ophævelse og bortfald af vilkår:

I §12 miljøgodkendelsen ophæves følgende vilkår:

Vilkår 5, da denne stort set er identisk med vilkår 3 i tillæg nr. 1

Vilkår 6, da dyreholdet ændres/udvides

Vilkår 12 da kravet om gyllekøling i farestalden bortfalder, men gyllekølingen i løbe/drægtighedsstalden fastholdes via vilkår 6 og 13 i dette tillæg.

Vilkår 19 ophæves, da det er farligt for landmanden at gå ned i gyllebeholderen og at det ikke er nødvendigt.

Vilkår 31 ophæves, da der er stillet samme vilkår i tillæg nr. 1 dvs. vilkår 10

Vilkårene 45-53 bortfalder, da kravene til udbringningsarealerne i dag er lovgivningsmæssigt reguleret

I tillæg nr. 1 ophæves følgende vilkår:

Vilkår 5 og 6, da ejer hellere vil have vilkår om gyllekøling som er tilrettet via vilkår 6 og 13 i dette tillæg

Vilkår 12 og 14-18 bortfalder, da kravene til udbringningsarealerne i dag er lovgivningsmæssigt reguleret

Vilkår 20 ophæves ....

Vilkår 21 ophæves, da ejer hellere vil have vilkår om gyllekøling som er tilrettet via vilkår 6 og 13 i dette tillæg

Vilkår 24 bortfalder, da det i dag er lovgivningsmæssigt reguleret

I tillæg nr. 2 ophæves følgende vilkår:

Vilkår 3, da dyreholdet udvides i forbindelse med dette tillæg

Hertil bortfalder vilkår 4, da kravene til udbringningsarealerne i dag er lovgivningsmæssigt reguleret

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejer af ejendommen.

Som følge af vilkår 2 bortfalder den del af tillægget, der ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er udført og dyreholdet er er oppe på det tilladte.

Den del af tilladelsen til hhv. anlægget og produktionen, som ikke er fuldt udnyttet, inden for fristens udløb, anses for at være bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Hedebyvej 4, 933 Kibæk.

Årsproduktion

5. Tilladt årsproduktion:
  - 830 årssøer
  - 29.880 smågrise (7,3-30 kg)
  - 415 slagtesvin (40 – 107 kg)
  - 2 voksen årshest (300-500 kg)
  - 1 voksen årshest (500-700 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
Stald D Karantænestald	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	415	40-107	10,00	128
Stald E (farestald)	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	562		38,12	157
Stald F1 (farestald)	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv, 15 % gyllekøling.	212		14,38	60
Stald F2 (drægtighedsstald og løbeafdeling)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv, 15 % gyllekøling.	194		30,71	152
Stald G 1 (sygestier)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	20		3,17	40
Stald G 1 (sygestier)	Årsso, farestald, Kassestier, fuldspaltegulv	56		3,80	16
Ny drægtighedsstald 2013 (L)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	616		97,50	470
Stald H (klimastald)	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv, 15 % gyllekøling	17130	7,0-30,0	76,39	2653
Ny klimastald 2013 (M)	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	12750	7,0-30,0	56,86	1965
Hestestald (C)	1 voksen årshest, 300-500 kg	2		0,69	
Hestestald (C)	1 voksen årshest, 500-700 kg	1		0,43	
I alt				332,04	

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

6. Gyllekøling

- a. Gyllekanalerne i staldafsnit F2 (drægtighedsstald og løbeafdeling) - i alt 300 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- b. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst KWh.
- c. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- d. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

- e. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af svin.

Udarbejdelse af miljøledelse

7. Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for Husdyrbrug". Miljøledelse skal være implementeret på husdyrbruget senest den 15. februar 2021

EU-kommissionen har vedtaget nye BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin. Dette indebærer, at der skal indføres miljøledelse på husdyrbrug med intensivt opdræt af svin.

Vilkår omhandlende zink

8. Der må maksimalt udbringes 133,25 DE (40 % af harmoniforholdet) husdyrgødning fra smågrise (som får medicinsk zink) på bedriftens arealer.
9. Der skal udsprede kalk på alle arealer efter vejledningen på Landbrugsinfo.

Egenkontrolvilkår

10. Egenkontrol til gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- b. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
  - c. - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
  - d. - kontrol af kølekredsens ydelse.
- e. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
- f. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter opbevares skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

11. Hestene skal gennemsnitligt gå på græsningsarealer i mindst 5 måneder om året.

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Gældende § 12 godkendelse og tillæg nr. 1 og 2
- Supplerende oplysninger frem til 21-09-2017

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven² med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug version 2.0.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter §12 i Husdyrloven meddelt i 2009.

Tillæg nr. 3 har været i høring fra 28. september 2017 til 10. oktober 2017.

Udeladte vurderinger

I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21-03-2017) under "Diverse ikrafttrædelsesbestemmelser", fremgår af § 10, stk. 10:

"I verserende sager i 1. instans om tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, fastsætter kommunalbestyrelsen ikke vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer. Tilsvarende gælder for sager i 1. instans om tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som kommunalbestyrelsen modtager fra den 2. marts til den 31. juli 2017".

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da dette tillæg omhandler et svinebrug, som går ind under § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebruget omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurderer, hvorvidt svinebrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven § 38k⁵.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet tillæg til udvidelse af husdyrbruget på Hedebyvej 4, 6933 Kibæk. Tillægget er givet i medfør af § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Tillægget bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 12-10-2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 256 af 21/03 2017 med efterfølgende rettelser

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 211 af 28/02 2017 med efterfølgende rettelser

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. 1324 af 15/11 2016 med efterfølgende rettelser

⁵ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999 med efterfølgende ændringer

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 09-11-2017.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor tillægget på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Pernille Kjeldsen
Fagkoordinator / Miljøtekniker
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til tillæg nr. 3:

Ansøger

- Flemming Jensen, Hedebyvej 4, 6933 Kibæk, E-mail: minaogflemming@mail.dk

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Herning Bioenergi A/S, Rosmosevej 4, 7400 Herning, mail@bigadan.dk
- Sagro, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, Helle Borum, E-mail: hbo@sagro.dk
- Betina, Bo og Kåre Pedersen, Hedebyvej 1, 6933 Kibæk
- Birthe og Peder Brøgger, Hedebyvej 2, 6920 Videbæk (RKSK)
- Agnis og Ilze Pulture, Hedebyvej 3, 6933 Kibæk
- Anders Rahbek, Gåsdalvej 42, 6900 Skjern (ejer af Hedebyvej 6)
- Flemming Vile Jensen, Hedebyvej 4, 6933 Kibæk (ejer af Hedebyvej 3)
- Bjarne Kristen Jensen, Hedebyvej 8, 6933 Kibæk
- Birgit Killerich og Ejgild Halling Johansen, Sdr. Feldingvej 18, 6933 Kibæk
- Inga, Keld og Søren Bøndergård, Sdr. Feldingvej 20, 6933 Kibæk
- Berit Elizabeth Lerager, Sdr. Feldingvej 22, 6933 Kibæk
- Povl Studsgård, Sdr. Feldingvej 24, 6933 Kibæk
- Katrine Opstrup og John Stjernholm, Sdr. Feldingvej 31, 6933 Kibæk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Sagro, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, Helle Borum, E-mail: hbo@sagro.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk
- Herning Bioenergi A/S, Rosmosevej 4, 7400 Herning, mail@bigadan.dk

Nedenstående er orienteret om meddelelse af tillæg nr. 3:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Flemming Jensen, Hedebyvej 4, 6933 Kibæk, E-mail: minaogflemming@mail.dk

Naboer og andre væsentlige interessenter

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Sagro, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, E-mail: hbo@sagro.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk
- Herning Bioenergi A/S, Rosmosevej 4, 7400 Herning, mail@bigadan.dk

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger, samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune tillæg nr. 3 til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til tillæg nr. 3 har været i høring i 3 uger fra den 28. september 2017 til 10. oktober 2017. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Biaktiviteter

Gyllekøling

Varmen fra gyllekølingen, genanvendes til varmt vand og gulvvarme i klimastald og farestald, samt opvarmning af stuehus. Gyllekølingsanlægget er derfor alene knyttet til husdyrdriften, og Herning Kommune vurderer, at etablering af gyllekøling ikke i sig selv er godkendelsespligtig efter Miljøbeskyttelsesloven.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Produktionsanlægget ligger cirka 1,4 km syd for Trolldhede, der er nærmeste byzone. Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og selve ejendommens matrikel er omgivet af læhegn i både vest-, syd og østlig retning og kan ikke ses fra offentlig vej.

Den nye gylletank bygges på den nordlige side af staldanlæg. Der stiles vilkår om skærmende beplantning, og dermed vurderes det at tanken falder visuelt sammen med det samlede staldanlæg og kan ikke ses fra offentlig vej.

For placering af, gyllebeholderen m.m. se nedenfor.

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	210 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	8,6 km
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	1,4 km
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	115 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Over 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	124 meter
7) Naboskel	30 meter	108 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	180 meter

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg – også efter gyllebeholderen er etableret – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk.

Placeringen af gylletanken er ca. 16 meter fra eksisterende gyllebeholder, og ejer oplyser, at han med tiden påtænker at ligge en ny stald ved siden af den eksisterende stald, samt at han med tiden forventer at etablerer nogle nye fodersiloer (Disse ønsker han at

der ligger sammen med de eksisterende siloer). Der er samtidig med denne ansøgning en ansøgning hos vej med henblik på at lave en vej mellem de 2 gylletanke.

Nærmeste hede ca. 800 m nordvest for ejendommen. Skovbyggelinie ca. 300 m vest for ejendommen. Fredet dige ca. 600 m sydvest for ejendommen.

Herning Kommune vurderer, at opførelsen af den nye gyllebeholder vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for området status. Herning Kommune vurderer desuden, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: **byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig** på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand
Byzone	558,77	1,4 km
Samlet bebyggelse	393,04	1,03 km
Enkelt bolig	176,70	182 m

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 795,79 meter. (Konsekvensområde = $1,6 * (Q)(0,6)$, hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 31.222,13 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de 2 eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning. Da gyllebeholderne ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo og ikke er overdækket, stilles der vilkår om at fyldning af gyllebeholderne skal ske indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Da den nye gyllebeholder placeres nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo, forsynes den med fast overdækning i form af telt-dug. Overdækningen reducerer ammoniakemissionen, men forventes også at nedsætte lugtemissionen fra beholderen. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderen. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning. Derfor stilles der vilkår om at ved fyldning af gyllebeholderne og omrøring af disse skal ske indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Støj, støv, skadedyr, lys, døde dyr, samt olie og kemikalier

Da der udelukkende er tale om opførelse af en overdækket gyllebeholder og udvidelse dyreholdet i eksisterende staldanlæg, fastholdes vurderingen af støj, støv, skadedyr, lys, døde dyr, samt oplag af olie og kemikalier, som det fremgår af § 12 godkendelsen fra 3. februar 2009 og 1 tillæg til godkendelse af Hedebyvej 4 af 9. juli 2012.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold fra offentlig vej via privat fællesvej.

I den fremtidige produktion forventes det ikke at antallet af transportere øges. Antallet af transportere forventes således at blive på ca. 969 årligt, som anført i tillæg nr. 2 af 9. juli 2012.

Herning Kommune vurderer, at der ikke sker en stigning i transportere, så vil det derfor ikke give store væsentlige gener for naboer.

Herning Kommune vurderer, at etableringen af den overdækkede gyllebeholder, samt udvidelsen af dyreholdet ikke vil give væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Overflytning af gylle fra stald til gyllebeholder

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb.

Herning Kommune vurderer, at en gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand er der i miljøgodkendelsen fra 3. februar 2009, stillet vilkår (vilkår 20-22) om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses.

Gyllebeholdere

Ansøger oplyser, at der for både de eksisterende og nye gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning

- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne, som ikke er etableret med fast overdækning
- at den nye gyllebeholder etableres med fast overdækning

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 9.750 m³. jævnfør konsulenterklæring, se bilag 2. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder.

Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 9,6 måneder. Hermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Table 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1	1986	06-06-2017	2500	42
Gyllebeholder 2	2002	12-02-2013	1000	17
Gyllebeholder 3 (RKSK) (ligger i marken og ejes)	1997	2008 / kontrolleret i 2014	1500	25
Gyllebeholder 4 (NY overdækket)	-		2500	16
Fortank og gyllekanaler			300	
I alt			7.800	100

Table 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE – svin og andre dyr
Svinegylle	31.369	8.117	330,3
I alt	31.369	8.117	330,3

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning/afgasset biomasse/afsat ved afgræsning.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav.

Zink

Husdyrgødning fra smågrise og andre husdyr

Alle smågrise er i stalden "Toklimastald" til de overgår som slagtesvin ved 30 kg. Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene på ejendommen.

Maksimalt 40 % af gødningen, der spredes ud på arealerne, kommer fra smågrise. Smågrisegyllen udgør i denne sag 40 % af den samlede mængde husdyrgødning fra bedriften. Derved bliver husdyrgødningen fra smågrisene blandet med andet husdyrgødning.

Smågrisegødningen bliver ikke udspreddt på de samme arealer år efter år.

På arealerne skal der også udspreddes kalk, da jorden er sandholdig og har en pH < 6.

Herning Kommune vurderer derfor, at med vilkåret om maksimalt 40 % af husdyrgødningen fra smågrise med tildeling af medicinsk zink må være tilstrækkelig til at undgå ophobning af zink i jorden.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder. De eksisterende gyllebeholdere ligger cirka 1.500 meter fra nærmeste vandløb og udenfor risikoområdet. Derfor er der intet krav om gyllevold/ alarmsystem på gyllebeholderen.

Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på cirka 9,6 måneder.

Hermed er husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt. Noget af gylle fra produktionen opbevares fortsat på Borrisvej 17, 6920 Videbæk. Dette vil dog kun være nødvendigt indtil den nye gyllebeholder er etableret.

I ansøgt drift ledes alt tagvand fra de eksisterende staldafsnit direkte til dræn/vandløb. Overfladevand fra de befæstede arealer løber i kloak, der fører til gyllebeholder.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget sker efter gældende regler. Gyllebeholderne ligger mere end 100 meter fra nærmeste vandløb, hvorfor det vurderes ikke at have en øget risiko for forurening af overfladevand fra denne.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2009

For at få beregnet den samlede ammoniakdeposition til naturområderne siden 2009, er der i IT-ansøgningsskemaet 102499 indtastet en nudrift svarende til nudriften ved ansøgningen til miljøgodkendelsen af 3. februar 2009, nemlig 730 årssøer, 18.865 smågrise (8-30 kg) og 590 slagtesvin (50-104 kg)

Nærmeste naturområde er en § 3 hede beliggende ca. 800 meter nordvest for anlægget.

Der er i fiktiv ansøgning nr.102499 beregnet en merdeposition på 0,1 kg N/ år og en totaldeposition på 0,2 på heden.

Der er i ansøgningen ikke indsat opbevaring af gylle i den nye tank. Der er derfor lavet en scenarieberegning, som viser at der ikke er nogen ændring i forhold til natur.

Skema nr. 102499 (fiktiv)

Opret naturpunkt						
Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
Overdrev	1	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,0
57 hede	2	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,1	0,2
57 hede (V)	2	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,1
53 hede	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,2

Herning Kommune vurderer, at da der ikke sker en merbelastning, som overskrider det generelle beskyttelsesniveau på 1,0 kg /ha/år, så har udvidelsen af dyreholdet og etableringen af den overdækkede gyllebeholder, ingen væsentlig betydning for den omgivende natur.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 555,13 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 3659,33 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 548,62 kg N/år ud over det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte staldtype og det etablerede gyllekøleanlæg overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁶- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder⁷.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Nærmeste Natura 2000 område er H61 Skjern Å Nørreåkanal. Området ligger knap 2,4 km vest for anlægget.

Skjern Å Nørrekanal er et særligt værdifuldt kulturmiljø, jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024. Skjern Å Nørrekanal er udpeget, da den sammen med andre kanaler og engvandingssystemer, danner Danmarks største engvandingssystem. Ifølge Hernings Kommuneplan 2013-2024 udelukker det dog ikke, at landskabet videreudvikles, men at udpegningerne sikre at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte det særlige værdifulde kulturmiljø i Skjern Å Nørrekanal.

Ammoniakdisposition til naturområdet er på 0,0 kg N/ha år i merdeposition og 0,0 i totaldeposition., hvorved kravet vurderes at være overholdt

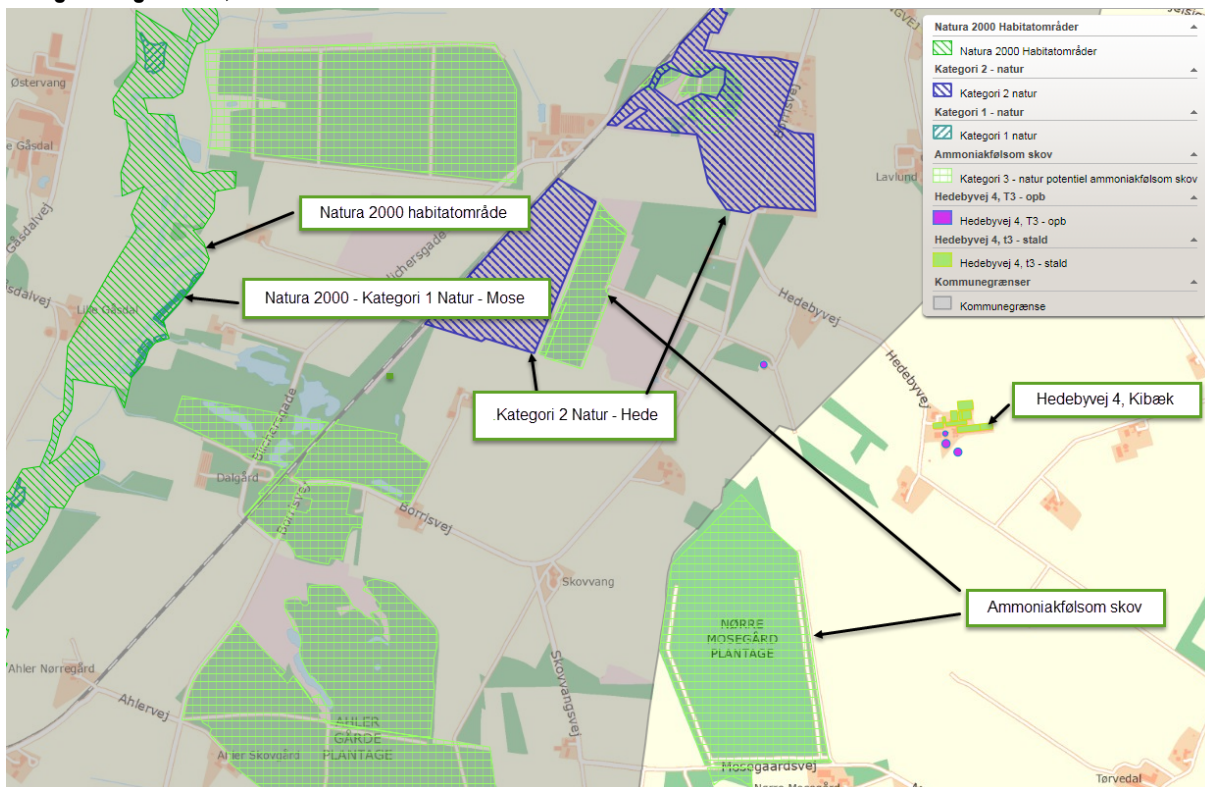
Depositionsberegningen til naturområdet fremgår af tabellen og i ansøgningsskema 99714 (Hovedansøgning)

Opret naturpunkt						
Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
 Skjern å	1	Myndighed	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,0

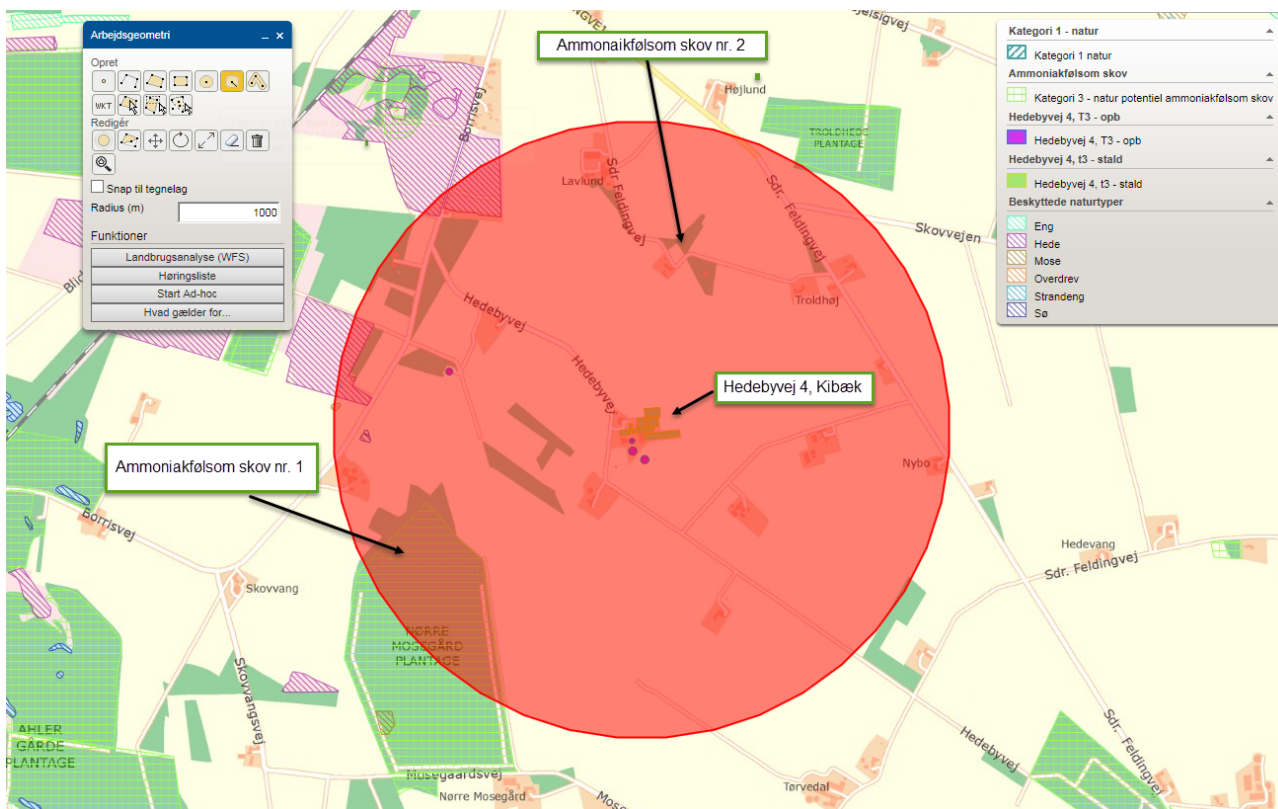
⁶ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

⁷ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

Kategori 1 og 2 natur, samt Natur 2000

Ammoniafølsom skov

Beskyttet natur og Kategori 3 natur

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden⁸ af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE⁹ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Da ammoniakdepositionen viser 0,0kg N/ha år i totaldepositionen for ejendommen, er det ikke relevant at se på kumulation med andre husdyrbrug.

Herning Kommune vurderer, grundet den store afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, at udvidelsen af svineproduktionen ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

⁸ Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

⁹ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹⁰
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (§ 7 hede) er beliggende omkring 790 meter Nord/vest for staldanlægget. Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 Hede) er beliggende omkring 810 meter vest for staldanlægget.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget (ca. 380 meter) ligger der 2 ammoniak følsomme skove (hvh. 380 meter SØ og 650 meter SV for anlægget).

Området nordøst for anlægget er vokset frem fra gammel hede, og kommer derved under definitionen. Den østlige del af området er nok ny-tilplantet mens det øvrige ikke er tilplantet men fremvokse af sig selv.

Der er beregnet en merbelastning på under 1 kg N/ha for begge skove, jf. scenarieskema 102637, hvorfor og dermed vurderes udvidelsen ikke at kunne påvirke skoven væsentligt.

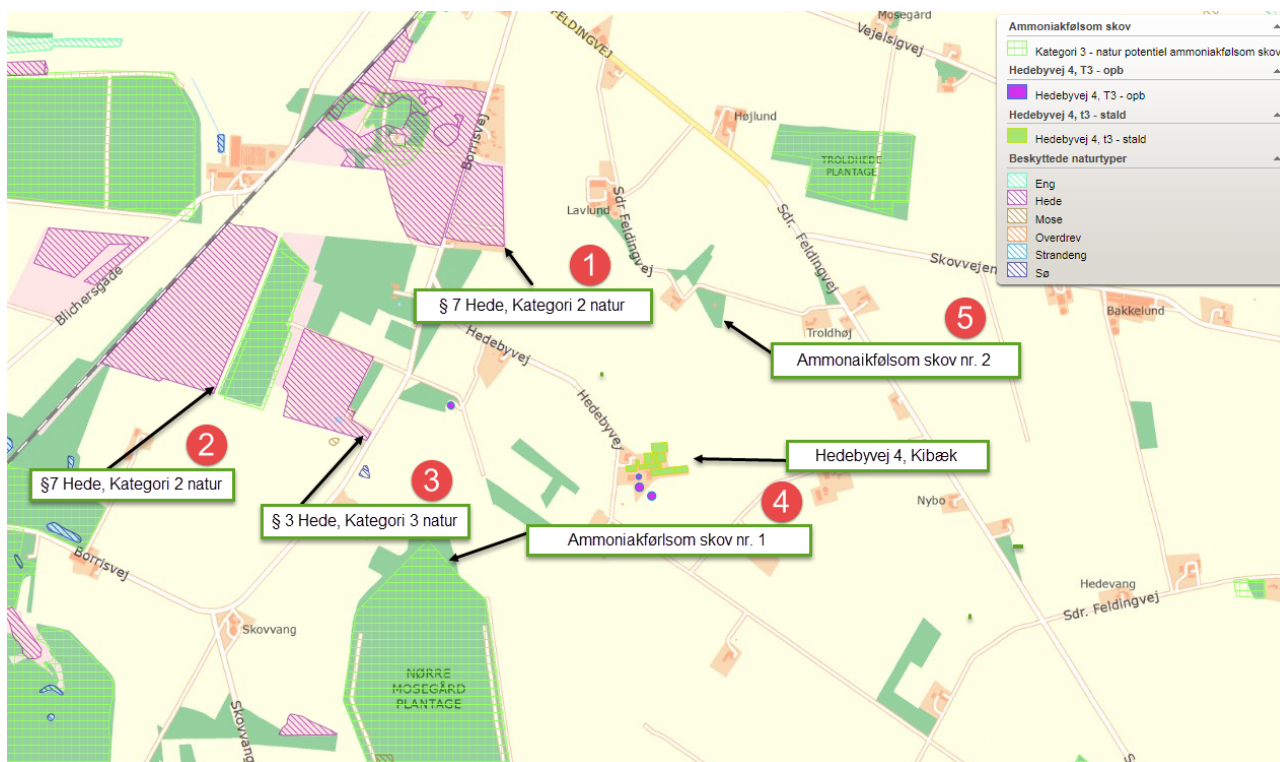
Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.300 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i ansøgningskema 102637 (scenarie af hovedansøgning)

Punkt	Naturtype	Afstand til stald / lager	Merbelastning (kg/ha.)	Totaldeposition
1	§ 7 Hede – Kategori 2 natur	790 meter N/V	0,0 kg/ha.	0,2 kg/ha.
2	§ 7 Hede – Kategori 2 natur	1,3 km Vest	0,0 kg/ha.	0,1 kg/ha.
3	§ 3 Hede – Kategori 3 natur	810 meter Vest	0,0 kg/ha	0,2 kg/ha
4	§ 3 Ammoniakfølsom skov nr.1	650 meter SV	0,0 kg/ha	0,2 kg/ha
5	§ 3 Ammoniakfølsom skov nr.2	380 meter NØ	0,2 kg/ha	1,1 kg/ha

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Der er ikke registreret § 3 naturområder inden for udbringningsarealerne. Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen.

¹⁰ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder

Herring Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herring Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herring Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

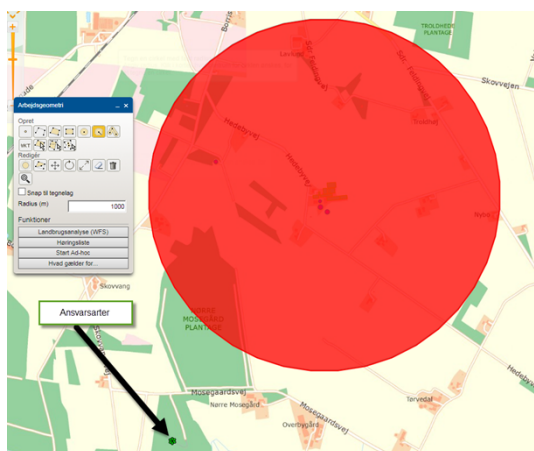
Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleuldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleuldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleuldsmed.

Der er ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, inden for 1.000 meter af anlægget. Herning Kommune vurderer, at der ikke er registreret beskyttede plante- og dyrearter i nærheden af staldanlægget.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

¹¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

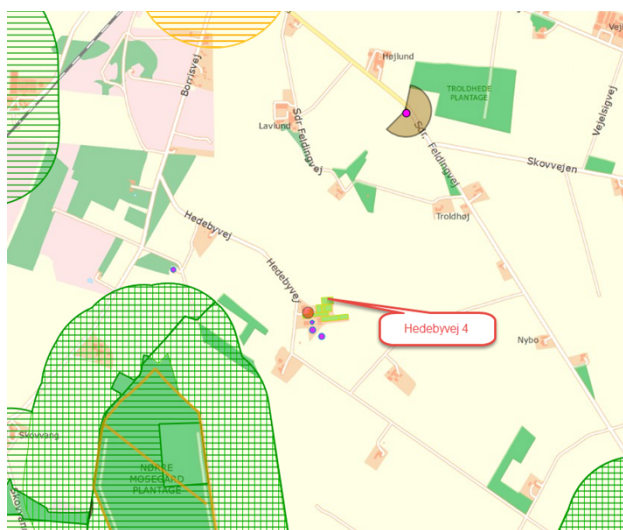
De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Gennemgang af BAT for Hedebyvej 4, Kibæk

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Hedebyvej 4, 6933 Kibæk, blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Miljøledelse
3. Fodringsstrategier
4. Staldsystemer
5. Forbrug af vand og energi
6. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en ny beredskabsplan, indeholdende hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktpunkter i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Udarbejdelse af en beredskabsplan for ejendommen, Er udover at være BAT, også efter Herning Kommunes opfattelse, en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en

mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der opstår uhygiejniske forhold. Der er arbejdsplaner for hvert staldafsnit for at optimere arbejdsrutinerne og gøre dem overskuelige for den enkelte medarbejder.

Ejer oplyser at Branchekoden for dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen"

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

Uddannelse af personale, Ressourceforbrug, Egenkontrol / dagligt tilsyn, Uheld og driftsforstyrrelser, affaldssortering

Ændres ikke i forhold til tillæg nr.1 fra 9. juli 2012.

Farligt affald

Uændret i forhold til § 12 godkendelse fra 3. februar 2009

Olie, Døde dyr

Uændret i forhold til § 12 godkendelse fra 3. februar 2009

BAT-Miljøledelse

Der er EU krav til at der skal indføres miljøledelse på IE brug senest den 15. februar 2021

EU-kommissionen har vedtaget nye BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, som defineres som IE-brug. Dette indebærer, at der skal indføres miljøledelse på husdyrbrug med intensivt opdræt af svin.

Hedebyvej 2, Kibæk har over 750 sti-pladser til søer og derved et IE-brug og omfattes af BAT-konklusionen.

Det betyder, at der skal indføres og implementeres miljøledelse på ejendommen senest 4 år efter, at BAT-konklusionen er vedtaget i EU. Herning Kommune har derfor stillet vilkår til indførelse af miljøledelse efter Miljøstyrelsens vejledning.

Hjemmesiden hvorpå vejledningen kan findes er følgende: <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/landbrug/miljoetilsyn/miljoeledelse-for-husdyrbrug/>

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor miljøledelse som minimum skal leve op til følgende punkter:

Fastsættelse af mål og handleplan

Væsentlige miljøforhold 2015	Miljøsætning og mål
1 Affald	Målsætning: Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske iht. lovgivning, affaldsmængde skal nedbringes, øget genanvendelse. Handleplan og deadline:
2 Energi	Målsætning: Mindske forbrug. Handleplan og deadline:
3 Vand	Målsætning: Mindske forbrug. Handleplan og deadline:
4 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning.

	Handleplan og deadline:
5 Kemikalier, opbevaring og håndtering	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning. Handleplan og deadline:
6 Fyrings- og dieselolie	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning og forbrug skal mindskes. Handleplan og deadline:
7 Spildevand	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning og mængde skal mindskes. Handleplan og deadline:
8 Naturplaner	Målsætning: Muligheder for udarbejdelse af naturplaner skal undersøges. Handleplan og deadline:
9 Øvrigt	Målsætning: Handleplan og deadline:

Procedurer for intern vurdering og vedligeholdelse af miljøsystemet

Plan for aktiviteter på bedriften for år _____

Aktiviteter	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Ajourføring af gennemgang af bedriften (bilag 1)												
Ajourføring af muligheder (bilag 2)												
Ajourføring af miljøpolitik (bilag 3)												
Ajourføring af mål og handleplan (bilag 4/5)												
Evaluering (bilag 6)												

Evaluering og bemærkninger:

Miljøledelsessystemets omfang (f.eks. detaljeringsplan) og kareter (f.eks. standardiseret eller ikke standardiseret) er knyttet til husdyrbrugets karakter, størrelse og kompleksitet, samt de miljøpåvirkningers, som det kan have, Der stilles vilkår om at der skal indføres miljøledelse på ejendommen.

BAT – Foder

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Faseforing**
  - At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
  - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

Foder

Ansøger udarbejder foderplaner sammen med konsulent for alle dyregrupper på bedriften med brug af nyeste viden, overholdelse af Søerne fasefodres (diegivnings- og drægtighedsbladning). I det omfang det er økonomisk optimalt og dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt, tilsættes fytase til bladningen.

Den vejledende emissionsgrænse for fosfor er 8626 kg P ab lager, mens dyrene på Hedebyvej 4, Kibæk udleder 8121,26 kg P ab lager.

Miljøstyrelsens vejledende emissionskrav for fosfor overholdes, se beregning nedenfor

MST krav ab lager:

Søer: 23,9 kg P/DE

Smågrise: 29,2 kg P/DE

Slagtesvin: 22,3 kg P/DE

I ansøgningen er fordelingen følgende:

830 søer = 188,8 DE x 23,9 kg P/DE = 4512,32 kg P ab lager

29.880 smågrise = 133,24 DE x 29,2 kg P/DE = 3890,608 kg P ab lager

415 polte/slagtesvin = 10 DE x 22,3 kg P/DE = 223 kg P ab lager

Det giver i alt: 8626 kg P ab lager.

I ansøgningen er udskillelsen ab lager 8121,26 kg P.

BAT i forhold til fosforproduktion er således overholdt.

Der benyttes ikke benzoesyre og reduceret råprotein til smågrisene idet det ikke er økonomisk proportionelt. Søerne fasefodres (diegivnings- og drægtighedsbladning). Smågrisene fasefodres ligeledes.

Der tilsættes fytase til blandingerne i det omfang at det er økonomisk optimalt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier
- Der overbruses i alle staldafsnit hvor det er lovpligtigt at overbruse. Overbrusning giver bedre gøde-adfærd hos grisene,

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	3659,33 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	3715,15 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-55,82 kgN/år

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 3659,33 kg. N / år og overholder derved Herning Kommunes BAT niveau på 3715,15 kg. N / år.

Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild
- Der rengøres ugentligt i staldene, og der desinficeres 12 gange om året.
- Efter hvert hold søer i farestaldene vaskes i ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar, med henblik på at blandt andet at reducere strømforbruget. .

Ansøger er tilsluttet vandværk både ved privat husholdning og husdyrproduktionen, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner repareres hurtigt

Herring Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilystofrør / sparrepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvindning mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herring Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen: forventes ikke at stige væsentligt.

Energibesparende foranstaltninger

- Overskudsvarme fra gyllekøling benyttes til opvarmning af stuehus samt varmt vand i både privaten og driften
- Der bruges el-sparerpærer hvor det er muligt på ejendommen
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget

Følgende oplyses at ejer og ligger til grund ved vurdering af BAT

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene. Alle drikkenipler er placeret i foderautomater således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrugning. Der rengøres ugentligt i staldene. Der desinficeres 12 gange årligt. Gangarealerne rengøres hver uge. Ved vask af stalde an-

vendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Efter hvert hold søer i farestaldene vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Drægtighedsstalden vaskes 1 gang årligt.

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg og ventilation.

Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne.

Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.

Der anvendes lavenergipærer i varmelamperne.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Herning Kommune har med tanke på øget fokus på minimering af energiforbrug, stillet vilkår i tillæg nr. 1 om at der skal udarbejdes en energirapport af en energikonsulent/energifirma.

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen stort set ikke er stigende, da kravene til gyllekøling i farestald og klimastald bortfalder. For at holde energiforbruget nede har ansøger blandt andet valgt styring af lys i stalden, lav natbelysning, overskudsvarmen bruges fra gyllekølingen til opvarmning af stuehus, gulvvarme i klimastald og varmt vand.

Brændstofforbruget forventes ikke at sige i forhold til tillæg nr. 1 til § 12 godkendelsen fra den 9. juli 2012.

Vandforbruget forventes at følge normtallene, og dermed at sige proportionalt med antallet af dyr.

Det vurderes til at være BAT.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholderne er bygget, så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning.

Den nye gyllebeholder på 2.500 m³ bygges med låg, men tiltaget er ikke brugt som BAT i denne ansøgning, da ejer gerne vil bruge dette BAT-tiltag i en eventuel senere ansøgning. Gyllebeholderen overdækkes da det er et lovkrav, da gyllebeholderen bygges indenfor 300 meter af nærmeste nabo.

Der lægges ikke låg på de 2 andre gyllebeholdere. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag, de tjekkes jævnligt og begge gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Der opbevares forsat gylle på Borrisvej 17, 6920 Videbæk. Gyllebeholderen er på 960 m³ fra 1999 og kontrolleret i 2014, som ikke gav anledning til bemærkninger. Der er dog kapacitet nok på ejendommen, når den nye gyllebeholder er etableret.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 9,6 måneder. Hermed er husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen, Hedebyvej 4 er beregnet til 3.715,15 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 3659,33 kg N/år i ansøgt drift. Dermed overholder Flemming Vile Jensens bedrift det beregnede BAT-niveau.

Gylleseparation

Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen.

Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning. Der er ydermere ingen arealer i ansøgningen.

Teltoverdækning af eksisterende gylletanke

Fravalgt da der ikke er problemer med at holde flydelag på tankene.

Jf. teknologibeskrivelsen er der ikke proportionalitet (BAT) i teltoverdækninger.

Gylleforsuring

Forsuring af gylle er baseret på et kemisk princip. I gyllen findes ammoniak (NH₃) og ammonium (NH₄⁺). Ammoniak er en gasart og kan derfor fordampe, mens ammonium er bundet i gyllen i form af næringssalte. Der er en kemisk ligevægt imellem NH₃ og NH₄⁺. Ved at sænke gyllens surhedsgrad forskydes ligevægten over mod ammonium (NH₄⁺) hvor der stort set ikke dannes ammoniak (NH₃) i gyllen.

Forsuring af svinegylle er beskrevet i teknologibeskrivelsen (Sl.St.02:v2.04-09).

Syretilsætning er fravalgt, da der er usikkerhed om betonen i gyllekanalerne er af en styrke, der kan tåle syrepåvirkningen. Syretilsætning vil endvidere kræve væsentlige ombygninger af staldene, hvilket vil være alt for dyrt. Der er linespil i drægtighedsstaldene. Gylleforsuring kan ikke etableres i stalde med linespil. Det medfører at der ikke er tale om proportionalitet ved indførelse af denne teknologi på ejendommen, og teknologien kan derfor ikke betegnes som BAT på denne ejendom.

Biologisk luftvasker

Biologisk rensning af ventilationsluft kan reducere emissionen af ammoniak og lugt fra svinestalde. Effekten er dog ikke dokumenteret i forbindelse med rensning af ventilationsluft fra sostalde, og det vides ikke, om man kan forvente samme reduktionsgrad, som der er fundet i forbindelse med rensning af ventilationsluft fra slagtesvinestalde.

Danske undersøgelser har vist, at tilstopning af filtret forekommer mere eller mindre hyppigt. Tilstopning er kritisk, idet det påvirker rensningseffektiviteten, energiforbruget og øger risikoen for driftsproblemer i stalden i form af blandt andet dårligt indeklima og forringet dyrevelfærd.

Spærrekonstruktionen på staldene er ikke udført, så den vil kunne bære luftrensere.

Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Luftvaskeren er derfor fravalgt.

Kemisk luftvasker

Luftmodstanden gennem filteret og driften af vandpumper mv. medfører et øget energiforbrug afhængigt af luftrensere og mængden af luftrensning. Der er ikke foretaget afprøvninger af kemisk luftrensning med syre i forbindelse med sostalde i Danmark, hvorfor der ikke foreligger oplysninger om forbruget af energi eller vand til luftrensning ved denne staldtype. De økonomiske beregninger er derfor foretaget på baggrund af oplysninger fra leverandør.

Spærrekonstruktionen på staldene er ikke udført, så den vil kunne bære luftrensere. Den krævede ammoniakreduktion løses ved anvendelse af andre virkemidler. Luftvaskeren er derfor fravalgt.

Benzoesyre

Benzoesyre kan anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes normalt alene til smågrise og slagtesvin. Det er forholdsmæssigt for dyrt set i forhold til effekt. Derfor er benzoesyre fravalgt.

Ændring af ventilationsafkast

Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.

Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Derfor er tiltaget fravalgt.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier og opbevaring af husdyrgødning, samt vil leve op til kravet om miljøledelse med de stillede vilkår.

Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt.

For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning (gyllekøling), samt ved at overdække den nye gyllebeholder på 2.500 m³.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

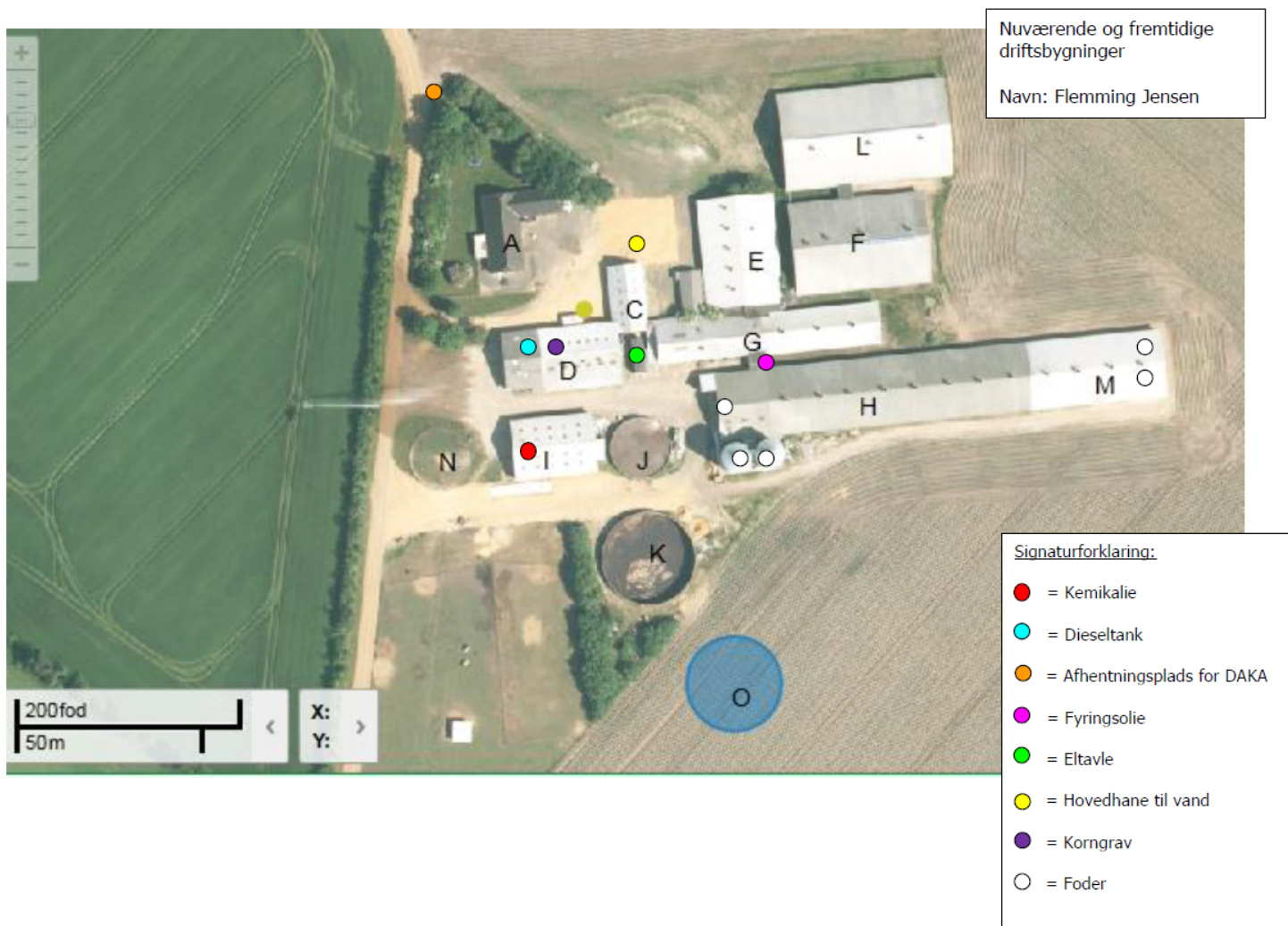
Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 2: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Bilag 3: Beplantning omkring ny gyllebeholder på 2,500 m³

Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 1-1. Informationer om husdyrbrugets bygninger, anlæg og ventilationsafkast

Bygning	Type	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Afskærmende beplantning, artsvalg og bredde	Bygningernes fremtidige anvendelse	Belysningsforhold, på facade og udenfor bygning/anlæg
A	Stuehus							
C	Ponystald	72 m ²	5 m	Ca. 40	Do.		pony	Lidt i gården
D	Drægtighedsstald. Værksted i vestlig	512 m ²	6 m	Ca. 25	Grå elementer og eternittag		Drægtighedsstald og værksted	

Kapacitetserklæring

Hedebyvej 4, 6933 Kibæk

Beregning af gylleopbevaringskapacitet Hedebyvej 4, 6933 Kibæk.

Gylle produceret på ejendommen	9250 m ³
Vand tilledt fra befæstede arealer	500 m ³
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m ³
Vand tilledt fra andet	0 m ³
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	9750 m ³

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	5687,5 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	7312,5 m ³

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Hedebyvej 4	2500 m ³	32	2500 m ³	32
Hedebyvej 4	1000 m ³	13	1000 m ³	13
I RKSK (i marken)	1500 m ³	19	1500 m ³	19
Ny gylletank med telt	2500 m ³	32	2500 m ³	32
Gyllekanaler	300 m ³	4	300 m ³	4
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
Opbevaringskapacitet i alt	7800 m ³	100	7800 m ³	100

Opbevaringskapacitet i måneder 9,6

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet ja nej

Udfyldt af Miljørådgiver Helle Borum

Dato 7. juni 2017

Beplantning omkring ny gyllebeholder

